

SAURA-SÄÄTIÖN NYKYTILA, HANKKEET JA KEHITTÄMINEN

1. SAURA-SÄÄTIÖN NYKYTILA

1.1. Tausta

Kemijärven kaupunki asetti 26.6.2001 säätiön säädepääoman 33 638 euroa ja Itä-Lapin työhönvalmennus -säätiö merkittiin säätiörekisteriin 29.11.2001. Säätiön varsinainen toiminta käynnistyi 1.1.2002 ja Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) rekisteröi 3.6.2016 nimeksi Saura-säätiö sr. Kemijärven kaupunki on perustaessaan säätiön vuonna 2001 määritellyt silloisen Itä-Lapin työhönvalmennus-säätiön tarkoituksen. Säätiölain muutoksen johdosta Saura-säätiön sääntöjä päivitettiin vuonna 2016 vastaamaan uutta säätiölakia. Tarkoituksen päivittämisen osalta oli huomioitava säätiölain mukaisesti, ettei uusi tarkoitus saanut poiketa olennaisesti säätiön alkuperäisestä tarkoituksesta (Säätiölaki 487/2015 6 2:3 §). Saura-säätiön tarkoituksena on järjestää ja kehittää työikäisille osallisuutta lisääviä, työelämäosallisuutta edistäviä, osaamista vahvistavia ja työllistymistä tukevia ohjaus-, arviointi-, valmennus-, kuntoutus- ja koulutuspalveluita sekä työtoimintaa ja työtä työelämän ulkopuolella oleville, nuorille, työttömille, osatyökykyisille, maahanmuuttajille ja muille heikossa työmarkkina-asetemassa oleville henkilöille. (Saura-säätiön säännöt 2016). Säätiö kuuluu Kemijärven kaupunkikonserniin. Säätiön asioita hoitaa hallitus, joka on säätiölain mukaan pakollinen. Säätiön arvot ovat yksilöllisyys, yhteisöllisyys, tavoitteellisuus, vastuullisuus ja toimintaympäristölähtöisyys.

Tarkoituksensa mukaisesti Saura-säätiö on järjestänyt ja kehittänyt osallisuutta lisääviä, kuntoutusta tukevia, osaamista vahvistavia ja työllistymistä edistäviä ohjaus-, arviointi-, valmennus-, kuntoutus- ja koulutuspalveluita sekä työtoimintaa ja työtä. Säätiö on harjoittanut toimintaansa pääsääntöisesti Kemijärven alueella. Kohderyhmänä ovat olleet työikäiset työelämän ulkopuolella olevat, nuoret, työttömät, osatyökykyiset, maahanmuuttajat ja muut heikossa työmarkkina-asetemassa olevat henkilöt. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan harjoittamalla toimintaansa liittyvää liiketoimintaa tai varsinaisen toimintansa rahoittamiseksi myös muuta liiketoimintaa. Säätiö on valmistanut, tuottanut ja myynyt palveluja ja tuotteita sekä yksityiselle että julkiselle sektorille. Lisäksi säätiö on joko toteuttamassa tai tiiviisti mukana toimintaa kehittävässä yhteistyöhankkeissa. Säätiö on tehnyt tiivistä yhteistyötä paikallisen monialaisen verkoston ja yhteisöjen, yritysten, oppilaitoksen kanssa.

1.2. Säätiön palvelukokonaisuus

Saura-säätiö on ainoana toimijana Kemijärvellä, joka tuottaa työhön kuntoutuksen ja työllisyyden edistämisen palvelukokonaisuuden (kuvio 1.) Säätiö tuottaa kaupungin palveluiden lisäksi Kelan kuntoutuspalveluita, nuorten työpajatoimintaa aluehallintoviraston avustuksella sekä alihankintana Eduro-säätiölle Lapin Ely-keskuksen hankkimia työllisyyden edistämisen palveluita. Henkilöstön osaamista on lisätty tarjoamalla neuropsykiatrisen valmennusosaamisen lisäksi koulutusta havainnointiin ja dokumentointiin sekä itsensä johtamiseen.

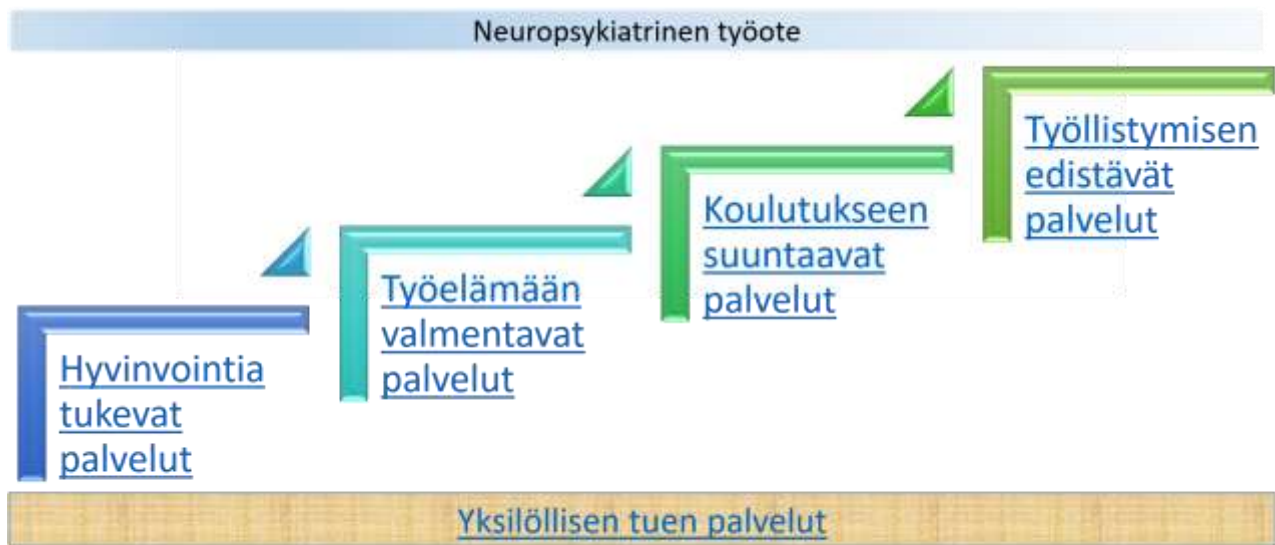
Säätiön työpajat toimivat oppimisympäristöinä, joissa voidaan tunnustaa ammatillisen koulutuksen tutkinnon osia. Kaikille säätiön palveluiden päättävillä asiakkaille annetaan joko osallistumis- tai osaamistodistus työpajatyöskentelyn ajalta. Säätiö on lähtenyt aktiivisesti markkinoimaan palveluitaan tiedotustilaisuuksilla, jossa on esitelty säätiön palveluista ja osuuskunnan työmahdollisuuksista potentiaalisille asiakkaille.

Kuvio 1. Saura-säätiön palvelukokonaisuus

Saura-säätiön palveluiden kehittämisen keskiössä on asiakkaiden valinnanvapauden lisääminen. Asiakkaan toimijuuden vahvistamiseksi ja osallisuuden lisäämiseksi säätiö kehittää palveluitaan siten, että asiakkaalla on jatkossa entistä enemmän valinnanvapautta rakentaa oma palvelukokonaisuus. Säätiön palveluista on otettu vuoden 2018 alussa käyttöön palvelutarjotin (kuvio 2), josta asiakas voi oman palvelutarpeen pohjalta valita joko 1) hyvinvointia tukevia ja tai 2) työelämään valmentavia ja tai 3) koulutukseen suuntaavia ja tai 4) työllistymisen edistämisen palveluita, jotka muodostavat saumattoman palveluketjun.

Kuvio 2. Saura-säätiön palvelutarjotin

Saura-säätiön työpajatoiminnan keskeisenä tehtävänä on valmentautujan työ- ja koulutusvalmiuksien parantaminen. Työpajatoiminta on työvaltaista ja yhteisöllistä valmennusta, jolla tuetaan valmentautujan yksilöllistä kasvua, sosiaalista vahvistumista ja aktiivista osallisuutta sekä parannetaan yleisiä työ- ja työelämätaitoja. Toiminnassa hyödynnetään neuropsykiatrista valmennusotetta ja valmennusmenetelminä käytetään työ-, yksilö-, ryhmä- ja työhönvalmennusta ja eri menetelmiä yhdistellään valmentautujan tarpeita vastaavalla tavalla. Koulutukseen ja työhön ohjaamisen keskeisenä kriteerinä on ollut oikea-aikaisuus. Valmennustyötä tehdään pitkäjänteisesti niin kauan kuin valmentautujalla on ollut riittävät edellytykset siirtyä ammatilliseen kuntoutukseen tai koulutukseen tai työhön.

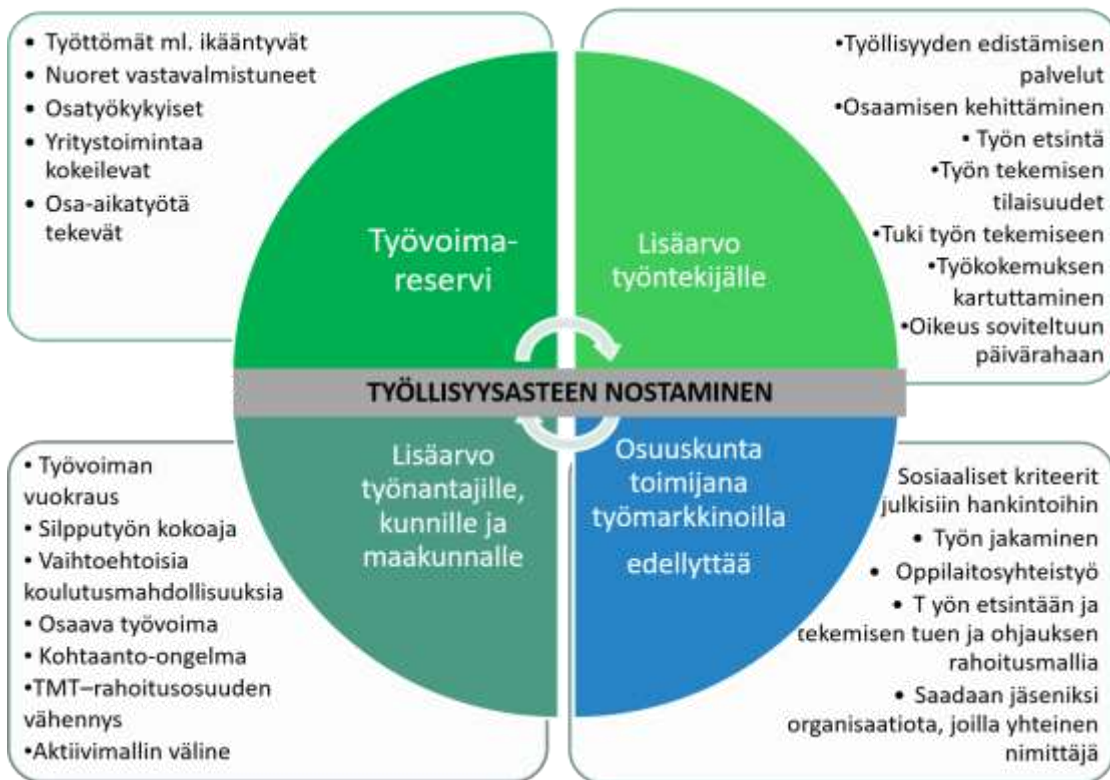
Vuonna 2017 Henkilöstön ammatillisen osaamisen vahvistamiseen käytettiin yhteensä 171 työpäivää, keskimäärin 10 koulutuspäivää per työntekijä. Yksistään Wellmind Terveys Oy tuotti valmennushenkilöstölle kuusi työnohjaus- ja kehittämispäivää. Osaamisen kehittämisen painopisteinä oli neuropsykiatristen valmennusosaamisen lisääminen sekä työpajatoiminnassa päivittäiseen havainnointiin ja dokumentointiin panostaminen oikea-aikaisten palveluiden ja jatko-ohjauksen varmistamiseksi. Kolme työntekijää suoritti neuropsykiatristen valmentaja koulutuksen.

1.3. Osuuskunta Uurto

Kuntoutuksen palveluita on paljon tarjolla, mutta työn tekemisen tilaisuudet palveluiden jatkumoiksi usein puuttuvat ja liian moni päätyy työhön kuntoutuksen jälkeen takaisin työttömäksi. Lisäksi Kemijärvellä kannettiin huolta siitä, miten voidaan jatkossa tarjota myös haja-asutusalueelle vaihtoehtoisia koulutusmahdollisuuksia. Vuonna 2016 Saura-säätiö toteutti Leader -rahoituksen avulla osuuskunnan esiselvityshankkeen. Vuonna 2017 laadittiin osuuskunnan säännöt, joihin käytettiin ajan lisäksi myös asiantuntijaresurssia, jotta niistä saatiin toimivat. Osuuskuntamallissa päädyimme siihen, että osuuskuntaa otetaan jäseniksi vaan eri organisaatiota ja toimintaa tukevia yrityksiä, ei henkilöjäseniä.

Saura-säätiön rinnalle perustettiin joulukuussa 2017 Osuuskunta Urto. Osuuskunta on Suomalaisen työn liiton jäsen ja sille on myönnetty yhteiskunnallisen merkin käyttöoikeus. Osuuskunnan tarkoituksena on tarjota työelämälähtöisiä koulutuspaikkoja sekä työn tekemisen tilaisuuksia myös niille henkilöille, jotka eivät säätiön työhön kuntoutuspolun jatkumoksi suoraan työllisty avoimilla työmarkkinoilla. Saura-säätiö on ainoa osuuskunnan jäsen, ja omistaa 8 Osuuskunta Urton jäsenosuutta (8 000 €). Kemijärven kaupunki pääomitti osuuskuntaa 32 000 eurolla. Osuuskunta Urton toiminta on käynnistynyt helmikuun alussa, elokuussa työntekijöitä oli neljätoista, joista kiinteistö- ja remonttipalveluissa yhdeksän, puhdistuspalveluissa kolme ja metsä- ja ympäristöhoidollisissa työtehtävissä kaksi työntekijää. Osuuskunta Urton merkitys siirtymätyömarkkinatoimijana on kuvattu kuvioon 3.

Kuvio 3. Osuuskunta Urto – Siirtymätyömarkkinarakenne

Osuuskunta Urto on selkeästi ollut puuttuva siirtymätyömarkkinarakenne, jossa voidaan tuetusti kehittää henkilöiden osaamista ja parantaa heidän työtaitoja. Osuuskuntaan voi työllistyä joko kokotai osa-aikaisesti ja olla siinä joko pitempään tai vai väliaikaisesti. Osatyökykyisten henkilöiden kohdalla yrittäjyyden tukeminen osuuskunnan kautta nähdään yhtenä ja joidenkin kohdalla ainoaksi työllistämisen edistämisen mahdollisuudeksi. Osuuskunnassa on myös mahdollisuus testata omaa liikeideaa, saada oma asiakaskunta ja siirtyä sitä kautta yrittäjäksi. Osuuskunnan tarkoituksena on saada kaikki työvoimaresurssit käyttöön ja samalla päättää henkilön työttömyys-kuntoutus-työttömyyskierre eli käytännössä tulee jatkossa paikallisesti säästämään eri toimijoiden henkilöstö- ja taloudellisia resursseja muuhun käyttöön.

1.4. Kemijärven kaupungin ja Saura-säätiön kumppanuus- ja palvelusopimus

Kemijärven kaupungilla ja Saura-säätiöllä on voimassa oleva kumppanuus- ja palvelusopimus, jolla osapuolet tiivistävät ja jatkavat konsernin sisäistä yhteistyötä. Sopimus tukee ja täydentää kaupungin peruspalvelujärjestelmän toimintojen toteuttamista. Sisällöllisesti sopimuksessa on huomioitu kuntasektoriin kohdentuvat lakisääteiset velvoitteet sosiaalisen kuntoutuksen ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen sekä harkinnanvaraisesti osaamisen vahvistamisen ja työllisyyden edistämisen palvelut. Sopimuksen tarkoituksena on sitoutua kaupungin ja Saura-säätiön välillä vuosille 2017 -2018 tuottamaan nuorille ja heikossa työmarkkina-asemassa oleville asiakkaille osallisuutta lisääviä, kuntoutusta tukevia, osaamista vahvistavia ja työllisyyttä edistäviä palveluita. Sopimuksen avulla pyritään ensisijaisesti vähentämään pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyttä sekä tuottaa sen kautta kustannussäästöjä sosiaali- ja terveystoimeen sekä edistää yksittäisten asiakkaiden työllistymistä tai muun pitempiketoisen ratkaisun löytämistä. Sopimus on kokonaisuutena osa kaupungin työllisyysstrategian toteutusta. Vuoden 2018 osalta sopimuksen kokonaishinta on 210 000 euroa. Työllisyysyksikkö vastaa asiakasohjauksesta palveluihin. Sopimus mahdollistaa säätiölle taloudelliset resurssit palveluiden kehittämiseen ja tuottamiseen sekä henkilöstön osaamisen ylläpitämiseen, jotta palveluiden vaikuttavuus vastaa tilaajan odotuksia. (Kumppanuus- ja palvelusopimus 2017-2018 / Puiteosa.)

Palvelu- ja kumppanuussopimuksen toteuma oli tammi-elokuussa 2018 yhteensä 94 329 euroa (44,9 %). Asiakasmäärän vähäisen ohjautumisen johdosta sopimuksen alikäyttö on tuottanut säätiölle noin 45 671 euron tappion em. ajalla. Sopimuksen mukaisesti Saura-säätiö on resursoinut toteuttamiseen henkilöstöä sopimuksen arvon ja sisällön mukaisesti ja kehittänyt omaa toimintaa tilaajan toiminnan ja asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti sekä ylläpitänyt henkilöstön osaamista sopimuksen edellyttämällä tavalla.

1.5. Alueellinen työllisyyskokeilu -hanke

Rovaniemi, Tornio, Kemi, Sodankylä ja Kemijärvi aloittivat 1.8.2017 Lapin alueellisen työllisyyskokeilun. Tavoitteena on kehittää pitkäaikaistyöttömille suunnattuja palveluja ja luoda toimintamalli, joka edistää työllistymistä asiakaslähtöisesti. Toimenpiteiden tarkoituksena on edistää pääsyä työmarkkinoille, vähentää pitkäaikaistyöttömyyttä ja siitä aiheutuvia menoja julkiselle taloudelle sekä edistää uusien työpaikkojen ja yritysten syntymistä sekä yritysten kasvua. Kehittämistyön tuloksia voidaan hyödyntää tulevassa maakunnassa osana kasvupalveluja. Kokeilu toteutetaan yhteistyössä kuntien työllisyyspalvelujen ja kehitysyhtiöiden, säätiöiden, oppilaitosten, Lapin TE-toimiston ja Lapin ELY-keskuksen kanssa. Kunnat ovat vastanneet 1.8.2017 alkaen yhtäjaksoisesti vähintään 12 kuukautta yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden henkilöiden palveluvastuusta. Kemijärvellä alueellinen työllisyyskokeilun käynnistämisen yhteydessä siirtyi Te-toimiston asiantuntija puolella työpanoksella kaupungin työllisyysyksikköön.

Työllisyysyksikön asiakasmäärä on kokeilun myötä lisääntynyt, kokeilun myötä asiakkaita oli noin 100 työtöntä enemmän syyskuussa 2018. Kumppanuudessa tuotetun kokeiluhakemuksen

mukaisesti Lapin säätiöiden rooli alueellisessa kokeilussa oli vastata kohderyhmän työmarkkinavalmiuksien edistämisen koordinoinnista ja palveluprosessin tuottamisesta. Työllisyysyksikkö on ohjannut tammi-kesäkuussa säätiölle 14 henkilöä kuntouttavaan työtoimintaan eikä säätiöllä ole tietoa, onko niissä alueellisen kokeilun asiakkaita. Työllisyysyksikkö on tilannut Te-toimistolta kolme uravalmennusta, joihin on ohjannut 15 kokeilun asiakasta. Säätiön kautta toteutettuun Työtä Tekijöille! hankkeen työelämälähtöiseen uravalmennukseen työllisyysyksikkö on ohjannut 9 kokeilun asiakasta. Lisäksi alueellisen työllisyyskokeilun aikana on työllisyysyksikön kautta tilattu Te-toimistolta mm. Aamos-Group:lta työhakuryhmiä. Säätiölle asetettuja tavoitteita ei alueellisessa kokeilussa kyetä enää saavuttamaan, vaikka taloudellisesti siihen olisi ollut resursseja. Huomioiden työllisyysyksikön yli tuplaantuneen asiakasmäärän sekä kumppanuus- ja palvelusopimuksen alikäytön näyttää, ettei työllisyysyksikköön keskitetty asiakasohjaus toimi. Yksikön asiakasohjaus on liikaa kiinni yksittäisten henkilöiden työpanoksesta ja on liian haavoittuvainen henkilöiden ollessa poissa.

2. SAURA-SÄÄTIÖN PALVELUT SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUKSESSA

2.1. Saura-säätiön asema sote- ja maakuntauudistuksessa

Yhteistyön selkeyttämiseksi sosiaali- ja terveysministeriö on esittänyt eduskunnalle, että sote-järjestämislain 8 § 2 momenttiin lisättäisiin säännös maakunnan yhteistyövelvoitteesta: ”Maakunnan on toimittava yhteistyössä alueen kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Lisäksi maakunnan on tehtävä yhteistyötä muiden maakunnassa toimivien julkisten toimijoiden ja yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.”

[Järjestöjen asema sote- ja maakuntauudistuksessa](#). Kolmannen sektorin toimijoilla on uusissa maakunnissa tärkeä asema hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisessa. Järjestöillä ja yhteisöillä on monipuoliset mahdollisuudet toimia omien tavoitteidensa mukaisesti, kunhan palvelujen tuottaminen ja yleishyödyllinen toiminta on erotettu toisistaan. Kunnilla on jatkossakin mahdollisuus huolehtia järjestöjen avustuksista eri toimialoilla, tarjota järjestöille tiloja ja ohjata kuntalaisia järjestöjen toiminnan piiriin, kuten vertaistukeen tai vapaaehtoistoimintaan. Kunnat eivät kuitenkaan enää hanki sote- palveluja järjestöiltä.

Kuntien sidosyksiköt (hankintalainsäädäntö), kuten kehitysyhtiöt tai oppilaitokset, eivät ole (perusrakenteiltaan) kilpailuneutraaleja markkinaehtoisia toimijoita eivätkä siten voi tuottaa maakunnalle kasvupalveluja. Kuntien elinvoimapalvelut ja järjestötoiminta ovat ehdottomasti maakuntien tärkeitä kumppaneita, joiden kanssa arjen yhteistyö tulee varmistaa. Kunnat ja järjestöt voivat jatkossakin tarjota palkkatuki- ja työkokeilupaikkoja. Kilpailullisuuden tai yhtiöittämisen sääntely ei koske näitä.

Saura-säätiötä ei katsota kaupungin sidosyksiköksi, kun säätiön liikevaihdosta yli 5 % tulee aluehallintoviraston avustuksen, Lapin ELY-keskuksen palveluiden ja hankerahoituksen ja Kelan palvelutuotannon kautta. Hankintalaissa ”Sidosyksiköllä tarkoitetaan hankintayksiköstä

muodollisesti erillistä ja päätöksenteon kannalta itsenäistä yksikköä. Lisäksi edellytyksenä on, että hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yksikköön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa ja että yksikkö harjoittaa enintään viiden prosentin ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Sidosyksikössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa.” (Hankintalaki 1397/2016 2 :1 §)

2.2. Sosiaalihuollon työllistymistä tukevan toiminnan ja työtoiminnan lainsäädäntö- ja palvelujärjestelmän uudistus

Sosiaalihuollon työllistymistä tukevan toiminnan ja työtoiminnan lainsäädännön ja palvelujärjestelmän uudistus on käynnissä. Uudistettavat palvelut ovat A) Vammaisten henkilöiden työllistymistä tukeva toiminta (sosiaalihuoltolaki), B) Vammaisten henkilöiden työtoiminta (sosiaalihuoltolaki), C) Erityishuoltoon kuuluva työtoiminta ja työhönvalmennus (kehitysvammalaki) ja D) Kuntouttava työtoiminta (laki kuntouttavasta työtoiminnasta). Uudistuksen tavoitteena on 1) lisätä heikossa työmarkkina-asetuksessa olevien henkilöiden työ- ja toimintakykyä, hyvinvointia ja osallisuutta, 2) vahvistaa heikossa työmarkkina-asetuksessa olevien henkilöiden mahdollisuuksia työllistyä työ- tai virkasuhteiseen työhön, 3) lisätä sosiaalihuollon työllistymistä ja osallisuutta tukevien palvelujen oikea-aikaisuutta, yksilöllistä järjestämistä ja asiakkaan valinnanvapautta, 4) lisätä heikossa työmarkkina-asetuksessa olevien palveluiden ja tukitoimien (ml. sosiaaliturva) monialaista yhteensovittamista asiakaslähtöisesti ja joustavasti ja 5) selkeyttää heikossa työmarkkina-asetuksessa oleville henkilöille tarkoitettujen, työpaikalla tapahtuvien sosiaalipalvelujen järjestämisedellytyksiä. (STM, Rahkonen Susanna 2018.)

Sosiaalihuollon palveluissa luovuttaisiin erillisistä palveluista vammaisille ja vammattomille henkilöille, samoin työttömyyden kestoon liittyvistä edellytyksistä päästä palveluihin, jatkossa palvelut tarjottaisiin yksilöllisen palvelutarpeen perusteella. Sosiaalihuollon heikossa työmarkkina-asetuksessa oleville järjestettävät palvelut keskittyisivät sosiaaliseen kuntoutukseen, ollen työelämävalmiuksia tai osallisuutta edistävää sosiaalista kuntoutusta. Työ- ja elinkeinohallinnolla olisi päävastuu järjestää työllistymistä edistävää toimintaa. Lakiesityksen on esitetty tulevan voimaa 1.1.2020 (STM, Rahkonen Susanna 2018.) Lakiesityksen oli tarkoitus tulla lausuntokierrokselle syksyllä 2018, esityksen anto hallitukselle on siirtynyt soteuudistuksen myöhästymisestä ja lakiuudistuksen käsittely siirtyy seuraavalle eduskunnalle. Kuntouttavaan työtoimintalakiin tullaan esittämään lakimuutosta siihen, että kuntouttavaa työtoimintaan osallistuvalla henkilöllä on tarjottava tuki ja ohjaus toimintaan osallistumisen ajalta. (Puhelinkeskustelu: Rahkonen 11.9.2018.)

Työtoiminnat tulevat sote- ja maakuntauudistuksen jälkeen asiakassetelillä tuotettaviksi. Mikäli sote- ja maakuntauudistus toteutuu voi säätiö tuottaa valinnan vapauden piiriin tulevia työtoimintoja laajemmalle kohderyhmälle, vaikka kaupunki ei yhdistäisi nykyisiä päällekkäisten työtoimintoja tekevien toimijoiden työtoimintapalveluita. Toisaalta vaikei sote- ja maakuntauudistusta tule, niin kaupungin olisi vähenevien palveluita tarvitsevien ja taloudellisten resurssien näkökulmasta järkevää tehdä päätöksiä eri kohderyhmille päällekkäisiä työtoimintoja tarjoavien toimijoiden suhteen. Halutaanko työtoimintapalvelut tuotettavan omana toimintana vai hankkia keskitetysti säätiöltä?

Yhdenvertaiset työtoimintapalvelut ilman vammaisen, päihde- tai mielenterveysongelman tai pitkäaikaistyöttömän leimaa ovat asiakaslähtöisiä palveluita.

2.3. Sosiaali- ja terveystalvet maakuntauudistuksessa

Julkisesti rahoitetun sosiaali- ja terveystalvetun tuottaja voi olla maakunnan liikelaitos, yhtiö, yhteisö, yhdistys, osuuskunta, säätiö tai itsenäinen ammatinharjoittaja. Asiakkaalla olisi kuitenkin nykyistä suurempi vapaus valita haluamansa palveluntuottaja. Asiakas voi valita myös maakunnan tuottamissa palveluissa maakunnan liikelaitoksen ja sen palveluyksikön, kuten sosiaaliaseman. Lisäksi asiakas voi valita haluamansa ammattihenkilön, jos se on toiminnan kannalta mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Lain mukaan maakunnan liikelaitoksen olisi myönnettävä asiakaseteleitä tietyissä palveluissa. Asiakas käyttäisi asiakasetelein yksittäisen palvelun hankkimiseen toiselta palveluntuottajalta. Asiakaseteleitä pitäisi tarjota esimerkiksi sosiaalisen kuntoutuksen- ja työtoimintapalveluita. Lisäksi asiakasetelele olisi myönnettävä, jos hoitotakuun aikarajat ylittyvät. Maakunta voisi käyttää halutessaan asiakaseteleitä laajemminkin, kunhan se ei haittaisi palvelujen toimivuutta. Henkilöt, joilla on laaja ja pitkäaikainen avuntarve, voisivat saada käyttöönsä henkilökohtaisen budjetin. Henkilökohtaisen budjetin avulla asiakas voisi valita yksilölliseen tilanteeseen sopivia palveluita, vaikkapa henkilökohtaisen avustajan.

Valinnanvapauslakiesityksen mukaan uusissa sotekeskuksissa on tarkoitus hoitaa asiakkaiden sosiaalihuollon neuvonta ja ohjaus mahdollisimman laajasti. Sote-keskuksissa olisi sosiaalihuollon ammattihenkilöitä, jotka antaisivat ohjausta ja neuvontaa sosiaalihuollon palveluista, toiminnasta ja sosiaaliturvasta. Maakunnan liikelaitoksella on oltava moniammatillinen ryhmä, joka työskentelee maakunnan alueella sote-keskusten yhteydessä. Ryhmän tehtävä on antaa sosiaalihuollon konsultaatiopalveluita, arvioida asiakkaiden palvelutarvetta sekä ohjata asiakkaita tarvittaessa maakunnan liikelaitoksen palveluihin. Näin maakunnan henkilöstö tarjoaisi sote-keskuksissa sosiaalipalveluita ja tekisi palvelutarpeen arviointeja. Asiakkaan ei aina tarvitsisi hakeutua sitä varten maakunnan liikelaitoksen palveluyksikköön. Asiakas ohjataan maakunnan liikelaitoksen asiakkaaksi, jos hän tarvitsee laajemmin palveluita tai palvelu edellyttää viranomaispäätöstä, jota ei voi tehdä sote-keskuksessa. Asiakas voidaan ohjata myös järjestön vertaistuen piiriin, jos varsinaisille sosiaali- ja terveystalvetuille ei ole tarvetta.

Työkyvyn tuen palvelupolkuja ja vaikeimmin työllistyvien osatyökykyisten työllistymisen palveluita uudistetaan maakunta- ja sote-uudistuksen yhteydessä. Tarkoituksena on varmistaa, että palvelujärjestelmän keinovalikoimaa osataan käyttää asiakaslähtöisesti ja tuloksellisesti.

Saura-säätiö voi rekisteröityä sote -palveluntuottajaksi ja sillä on hyvät edellytykset toimia maakunnan liikelaitoksen ja sote-keskusten ostopalveluiden sekä asiakaseteleipalvelujen ja henkilökohtaisen budjetin palvelujen tuottajana. Asiakaseteleillä voidaan tuottaa sosiaalisen kuntoutuksena ja työtoimintaa. Henkilökohtaisen budjetin palveluita ovat esimerkiksi ikäihmisten ja vammaisten avustaja-, kuljetus- ja siivouspalvelut. Saura-säätiö tuottaa jo nykyisellään sosiaalisen kuntoutuksena ja kuntouttavan työtoiminnan palveluita kaupungille.

2.4. Maakunnan kasvupalvelut ja säätiö palveluiden tuottajana

Kasvupalvelu-uudistuksessa nykyiset TE-palvelut ja ELY-keskusten yrityspalvelut kootaan kasvupalveluksi ja avataan palvelut kilpailulle. Jatkossa maakunnat vastaavat myös aluekehittämisestä. Kasvupalvelut tuotetaan asiakkaan valinnanvapautta ja tuottajien kilpailullisuutta edistävällä monituottajamallilla. Kasvupalvelut toteutetaan pääasiassa digitaalisina palveluina. Maakunta voisi tuottaa kasvupalvelut itse, hankkia ne kilpailuttamalla palveluntuottajia tai hyväksymällä kaikki edellytykset täyttävät ja palvelun tuottamisen ehtoihin sitoutuneet palveluntuottajat. Kunnat tai kuntien sidosyksiköt, joita ovat suurin osa säätiöpohjaisista työpajoista eivät voisi toimia maakunnallisten palvelujen tuottajina kuin markkinapuutetilanteessa. Maakuntien valtiolta saama kasvupalvelurahoitus on yleiskatteellista, ja maakunta päättää itsehallintonsa nojalla rahoituksen kohdentamisesta. Kasvupalvelurahoituksen jakokriteereitä olisivat työttömät työnhakijat, työttömyysaste ja yritysten toimipaikat.

Maakunta arvioi, millaisia kasvupalveluja eri asiakasryhmät tarvitsevat, valitsee palveluntuottajat ja tekee päätökset maakunnan resurssien käyttämisestä. Maakunnan on huolehdittava, että työnhakijan palvelutarve arvioidaan ja palveluista sovitaan siten kuin siitä erikseen säädetään. Maakunta voi hoitaa itse sellaisten työnhakijoiden palvelutarpeen arvioinnin, joilla on tunnistettu korkea riski pitkäaikaistyöttömyyteen tai monialaisten palvelujen tarve. Kasvupalveluiden palveluntuottajaa valittaessa edellyttäisiin kuitenkin aina kilpailullisuutta tai hinnan ja laadun vähimmäiskriteereiden varmistamista. Maakunta määrittelee palvelun laadun ja maksullisten yrityspalveluiden hinnan vähimmäiskriteerit.

Maakuntalaissa maakunnan tehtäväksi määritetään kotoutumisen edistäminen. Kotoutuminen on osa aluekehitystä ja kotoutumista edistetään kasvupalveluissa. Maakunta vastaa aina siitä, että maakunnassa on tarjolla rekrytointi- ja osaamispalveluita (ml rekrylain mukaisesti kasvupalveluina tarjottava kotoutumiskoulutus) kotoutumisen edistämisestä annetun lain 12 §:ssä tarkoitetun työttömänä työnhakijana olevan maahanmuuttajan kanssa laaditaan kotoutumissuunnitelma. Maakunta vastaa: 1) Kotoutumisen suunnittelusta ja suunnittelun yhteensovittamisesta muiden politiikka-alojen ja kotoutumista edistävien toimijoiden kanssa maakunnassa (kunta vastaa edelleen kotoutumisen suunnittelusta ja yhteensovittamisesta kunnan palveluiden osalta). 2) Kotoutumista edistävien palveluiden suunnittelusta ja yhteensovittamisesta siten, että maahanmuuttajien käytössä on yhteen sovitettuja kotoutumista edistäviä palveluita- ja palvelukokonaisuuksia. 3) Kotoutumiskoulutuksen yhteensovittamisesta muiden kasvupalveluiden ja OKM:n hallinnonalan koulutuksen kanssa.

Tulevaisuudessa kasvu -palveluiden tuottaminen tulee siirtymään entistä enemmän kilpailumarkkinoille ja tavoitteena on jatkossa kilpailuttaa entisten yksittäisten palveluiden sijaan palveluketjuja jopa palvelukokonaisuuksia. Saura-säätiöllä on hyvät mahdollisuudet jo nykyisen palvelukokonaisuuden näkökulmasta olla tuottamassa kasvupalveluita ml. kotoutumisen palveluita. Lisäksi kasvupalveluissa siirrytään tulosperusteiseen hankintaan. Saura-säätiö tuottaa jo nykyisellään kasvupalveluihin kuuluvia uravalmennuspalvelua ja nuoret kohti työtä -palvelua alihankintana Eduro-säätiölle.

2.5. Kunnan hyte -palvelut

Kunnat päättävät monista tehtävistä ja toimista, joilla on ratkaiseva merkitys asukkaiden hyvinvointiin, osallisuuteen, työllistymiseen ja toimintakykyyn. Ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavia asioita ovat muun muassa varhaiskasvatus ja koulutus, liikuntamahdollisuudet, ruoka- ja kulttuuripalvelut, asuminen, kaavoitus ja liikennejärjestelyt. Näiden ja monien muiden asioiden hoidosta päätetään kunnassa. Kunta voi edistää alueen elinvoimaa sekä hillitä sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvua edistämällä kuntalaisten hyvinvointia suunnitelmallisesti ja aktiivisesti. Tämä onnistuu, kun kunnan päättäjät ottavat eri hallinnonalat, järjestöt ja asukkaat mukaan löytämään hyviä ratkaisuja ja tekemään tarvittavia muutoksia.

Kunnan lakisääteisiä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä ovat:

- asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin sekä niihin vaikuttavia tekijöiden seuranta väestöryhmittäin
- kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä raportointi valtuustolle vuosittain
- hyvinvointikertomuksen valmistelu valtuustolle kerran valtuustokaudessa
- tavoitteiden ja toimenpiteiden asettaminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuen
- päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin toteuttaminen
- vastuutahojen nimeäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen
- yhteistyö maakunnan ja muiden kunnassa toimivien tahojen kanssa (ml. järjestöt).

Kunnille otetaan käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Kannustin on suunniteltu otettavan käyttöön vuoden 2021 alusta, jolloin kunnille jaetaan ensimmäisen kerran uudistuksen jälkeinen valtionosuus. Jo nyt tehtävä työ tulee siis vaikuttamaan rahoitukseen.

Ihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä terveyserojen kaventaminen edellyttää kuntien, maakuntien ja järjestöjen välistä tiivistä yhteistyötä. Yhteistyön toteuttamiseksi tarvitaan rakenteita sekä yhdessä sovittuja toimintamalleja yhteistyön toteuttamiseen.

Saura-säätiö voi jatkossa tarjota säätiön palvelutarjottimen mukaisia hyvinvointia tukevia ryhmäpalveluita. Hyvinvointia tukevien ryhmäpalveluiden tavoitteena on asiakkaan osallisuuden lisäämisen lisäksi hänen toiminta- ja tai työkyvyn parantaminen tai ylläpitäminen.

3. Saura-säätiön avustukset ja hankkeet

3.1. Nuorten työpaja-avustus

Lapin aluehallintovirasto avustaa säätiöllä tapahtuvaa alle 29 vuotiaitten nuorten työpajatoimintaa, joka toimii hyvinvointipalveluiden, koulutusjärjestelmän ja työelämän välimaastossa. Toiminnan piiriin kuuluvat koulutuksen tai työelämän ulkopuolelle jäävät nuoret esimerkiksi, jotka ovat päättäneet peruskoulun, mutta ovat vailla toisen asteen ammatillista koulutuspaikkaa tai ovat keskeyttäneet ammatillisen koulutuksen. Nuoret ohjautuvat työpajatoimintaan pääsääntöisesti monialaisen verkoston kautta. Työpajatoiminnan keskeisenä tehtävänä on työ- ja koulutusvalmiuksien parantaminen. Työpajatoiminta on työvaltaista ja yhteisöllistä valmennusta, jolla tuetaan nuoren valmentautujan yksilöllistä kasvua, sosiaalista vahvistumista ja aktiivista osallisuutta sekä parannetaan yleisiä työ- ja työelämätaitoja.

Nuorten työpajatoiminta-avustuksen saamiseksi Saura-säätiön oli vuonna 2017 haettava valtionavustuskelpoisuutta, joka säätiölle myönnettiin. Säätiöllä oli vuonna 2017 yhteensä 35 alle 29 vuotiaasta nuorta eri palveluiden piirissä. Nuorten työpajatoiminnan aloittaessaan nuori on voinut olla 1.) työttömänä 2.) sairaslomalla 3) toimeentulotuella tai 3.) kuntoutustuella. Nuoren toimeentuloturva on ollut yksilöllinen ja riippuvainen työmarkkina-asemasta. Toimintaan osallistuva nuori on voinut olla sosiaalisen kuntoutuksen tai kuntouttavan työtoiminnan tai työllistymistä edistävien palveluiden asiakas tai ammatillisen kuntoutuksen tai päätoiminen opiskelija osallistuessaan säätiön nuorten työpajatoimintaan.

3.2. OSMA –Osaamista maahanmuuttajille työelämälähtöisesti

Osma -hanke käynnistyi 1.8.2016 ja kestää 31.8.2019. Kemijärven kaupunki maksaa hankkeen omarahoitusosuuden. Rovaniemen koulutuskuntayhtymä, Eduro-säätiö ja Saura-säätiö ovat yhdessä suunnitelleet toimintaa, jolla nopeutetaan maahanmuuttajien kotoutumista yhdistämällä nykyinen peräkkäin etenevä kotoutumismalli samanaikaistoiminnaksi. Kotoutus ja koulutus toteutetaan työpainotteisella toteuttamistavalla. TE-palveluista ohjataan koulutus- ja työmarkkinasuuntautuneet asiakkaat säätiöille. Säätiön yksilö- ja koulutusvalmentaja kartoittaa yhdessä koulutuskuntayhtymän opetushenkilöstön kanssa työn hakijan tulevaisuuden suunnitelmat ja olemassa olevan ammatillisen sekä kieliosaamisen (osaamisen tunnistaminen). Kieli- ja työkulttuurivalmennus yhdistetään työn tekemiseen ja ammatillisen osaamisen hankkimiseen jo heti alusta alkaen. Näin maahanmuuttajien kotoutuminen nopeutuu, kun motivaatio ja edellytykset kielen oppimiseen lisääntyvät.

Tarvittavan osaamisen hankkiminen tapahtuu tuotannollisessa työssä säätiön työpajoilla pienrytymäisissä oppimisympäristöissä. Heikolla kielitaidolla olevat kotoutujat ohjataan säätiön työpajatyöhön. Työn tekemisen yhteyteen liitetään kieli- ja työkulttuurivalmennus. Kielitaidon ja työelämävalmiuksien vahvistuttua asiakkaat ohjataan elinkeinoelämän työpaikoille tai ammatilliseen

koulutukseen. Apuna työpaikan hankinnassa ovat työhönvalmentajat. Ne, jotka eivät ole koulutus- tai työllistymisvaiheessa ohjataan asiakaslähtöisesti muiden palvelujen piiriin.

Tuloksena saadaan tuotteistettu työpainotteinen kotoutumista tukeva toimintamalli, joka toteutetaan säätiöiden ja koulutuksen järjestäjien yhteistyönä. Toimintamallilla nopeutetaan maahanmuuttajien kotoutumista ja vahvistetaan työelämään kiinnittymistä työtaitojen, työelämätaitojen ja suomen kielen oppimisen samanaikaismallilla. Tavoitteena on rakentaa työelämälähtöinen vaihtoehto kotoutumisen palveluvalikoimaan/tuleviin kasvupalveluihin. Toimintamalli vastaa ammatillisen koulutuksen uudistuksen tavoitteisiin. Malli on työelämälähtöisesti toteutettu ja perustuu osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen ja yksilöllisesti suunniteltuihin osaamisen hankkimis- ja työllistymispolkuihin.

3.3. Työtä Tekijöille! Hanke

Saura-säätiö toteuttaa työvoimapolitiittisen avustuksen turvin Työtä Tekijöille! hanketta. Hanke käynnistyi 1.2.2017 ja kestää 31.12.2019 saakka. Hanke luo aktiivisen työvoimapolitiikan keinoin palveluketjun heikossa työmarkkina-asemassa oleville henkilölle pääsääntöisesti työhön. Hankkeen tavoitteena on luoda uudentyyppinen matkailua tukeva ympäristöhoidollisia ja mökkitalkkarityyppisiä työtehtäviä sekä ikäihmisten kotona asumisen tuen organisoiva toimintamalli alueelle.

Toimintamalli sisältää palveluketjun rakentamisen lisäksi ympäristöhoidollisten ja mökkitalkkarityyppisten työtehtävien kartoittamisen, suunnittelun ja organisoinnin tuen käytännön työhön. Palveluketju pitää sisällään työllistymistä edistävien palveluiden lisäksi työttömän osaamisen vahvistamisen ja työelämävalmiuksien varmistamisen lisäksi sektorirajat ylittävän verkostoyhteistyön Te-toimiston, Kemijärven kaupungin, Saura-säätiön, Osuuskunta Uurton ja oppilaitoksen sekä työtehtäviä tarjoavien työnantajien välillä.

Hankeeseen ohjautumisen jälkeen palveluketju käynnistyy työelämälähtöisellä uravalmennuspalvelulla tai säätiöllä/osuuskunnassa tapahtuvalla työkokeilujaksolla. Uravalmennuspalvelussa lisätään asiakkaan työmarkkinatietoutta sekä tutustutaan erilaisiin koulutus- ja työllistymisvaihtoehtoihin ja päivitetään ammatillisen osaamisen taitoja. Valmennuksen jälkeen asiakas siirtyy työkokeilujaksolle, jonka aikana suoritetaan työssä tarvittavat lyhytkorttikoulutukset, lisätään työtaitoja ja varmistetaan asiakkaan työelämävalmiudet. Työllistymistä edistävien palveluiden aikana asiakkaalle rakennetaan jatkosuunnitelma.

Hankkeen työnetsijä kartoittaa ympäristöhoidollisia ja mökkitalkkari sekä kotitalkkarityyppisiä työtehtäviä tarjoavien työnantajien tarpeita ja kiinnostusta yhteistyöhön. Työnsuunnittelija tekee vahvaa yhteistyötä säätiön, osuuskunnan ja muiden työnantajien kanssa, jotta hankkeen asiakkaille saadaan jatkumoa työhön joko työelämälähtöisen uravalmennuksen, työkokeilujakson tai palkkatuetun työn aikana. Työnsuunnittelija toimii työnantajan ja TE-toimiston välisenä yhdyshenkilönä tiedottaen työnantajaa mahdollisista TE-toimiston, oppisopimustoimiston ja kaupungin antamista työllistämisen tuista sekä avustavat työnantajaa sopimusten ja hakemusten teossa. Työnsuunnittelijan ja työetsijän yhteistyöllä yhdistetään sopivia työntekijöitä ja tarjolla olevia työtehtäviä yhteen. Tavoitteena on, että hankkeen jälkeen Osuuskunta Uurto jatkaa hankkeen kautta

rakennettua tapaa toimia osana toimintaa ja tuottaa tuen asiakkaille. Tuen malli on rakentunut ja sen rahoitus selvitetty.

3.4. Osaamista työvoimapoolista hanke

Saura-säätiö lähtee tiivistämään oppilaitosyhteistyötä osatoteuttajan roolissa Osaamista työvoimapoolista hankkeessa. Kemijärven kaupunki maksaa hankkeen omarahoitusosuuden. Hanketta hallinnoi Lapin koulutuskeskus REDU ja muita osatoteuttajia ovat Rovaniemeltä Eduro-säätiö ja Sodankylästä Seita-säätiö. Hanke on käynnistynyt 1.8.2018 ja kestää 31.12.2020 saakka. Hankkeessa Lapin koulutuskeskus, Eduro-säätiö, Saura-säätiö ja Seita-säätiö mallintavat potentiaalisen työvoiman osaamisen laajempaa tunnistamista ja kehittämistä työmarkkinoiden tarpeita vastaavaksi. Koulutusmallilla vaikutetaan työvoiman kohtaanto -ongelmaan erityisesti harvaan asutuilla seuduilla, joissa työpaikkoja ja kouluttautumismahdollisuuksia on vähemmän ja joissa yksittäiset työt edellyttävät useimmin laajempaa osaamista. Hankkeen lähtökohtana on yhdistää ohjaus- ja koulutusosaamista siten, että sen avulla voidaan kehittää kustannustehokkaammin opiskelijoiden, työttömien ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevien henkilöiden osaamista työmarkkinoiden tarpeita vastaavaksi ja parantaa työllistymistä. Pääasiallinen tavoite on rakentaa tähän toimiva yhteistyömalli, joka huomioi sekä työelämän osaamistarpeet, että työvoiman yksilöllisesti tarpeeseen räätälöidyn opetus- ja ohjaustarpeen.

Saura-säätiön osalta hankkeessa kehitetään säätiön tulevat koulutukseen suuntaavat palvelut. Koulutukseen suuntaavissa palveluissa osaamisen kartoituksen lisäksi tutustutaan erilaisiin koulutusvaihtoehtoihin ja opiskeluiden rahoitusmuotoihin. Lisäksi lähdetään kehittämään, miten ja millä tavoin asiakkaat voivat jatkossa suorittaa ammatillisen koulutuksen yhteisiä tutkintojen osien opintojen työpajatoiminnan aikana.

4. Saura-säätiön tulevaisuus

4.1. Toimintaympäristön rakenteellinen muutos

Ammatillisen koulutuksen uudistuksen lisäksi myös käynnissä olevat 1) maakuntauudistus, 2) sote-uudistus ja 3) kasvupalvelu-uudistus muuttavat merkittävästi työhön kuntoutuksen ja työllisyyden edistämisen toimintaympäristöä. Hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen esitysluonnoksessa linjataan, että 1.1.2021 alkaen maakunta järjestää kaikki julkisesti rahoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut. Mikäli sote- ja maakuntauudistus toteutuu niin se tarkoittaa, että maakunta suunnittelee, johtaa ja rahoittaa sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaisuutta alueellaan. Maakunta vastaa siitä, että palveluista muodostuu asiakkaille sujuvat kokonaisuudet ja palvelu- ja hoitoketjut. Kunnat eivät enää järjestää tai rahoita sosiaali- ja terveyspalveluja, joten kunnalliset työpajat eivät voisi enää tarjota maakunnan järjestämivastuulle siirtyviä sote-palveluja. Kunnan, valtion ja maakunnan työpajako on kuvattuna kuvioon 3.

Kuvio 3. Työnjako kunta-maakunta-valtio

Saura-säätiö tuottaa kaupungille kumppanuus- ja palvelusopimuksen mukaisesti pääsääntöisesti kuntouttavaa toimintaa. Parhailtaan on käynnissä sosiaalihuollon työllistymistä tukevan toiminnan ja työtoiminnan lainsäädännön ja palvelujärjestelmän uudistus. Mikäli laki hyväksytään, niin kuntouttava työtoiminta jakaantuu kahtia ja maakunta järjestää ja hankkii 1) sote-palveluiden kautta sosiaalista kuntoutusta ja 2) kasvupalveluiden kautta työllistymistä edistävää kuntoutusta. Sosiaalisen kuntoutuksen palvelut tuotettaisiin asiakassetelin kautta.

Saura-säätiö on kehittänyt jo usean vuoden ajan toimintaansa kohti sote- ja maakuntauudistusta huomioiden sosiaalihuollon työllistymistä tukevan toiminnan ja työtoiminnan palvelujärjestelmän uudistuksen. Visio (kuviot 4) on, että säätiö tuottaa jatkossa kunnalle nuorten työpajatoimintaa, hyvinvoinnin edistämisen, kotoutumisen ja osaamisen kehittämisen palveluita sekä Kelan kuntoutuspalveluita. Maakunnalle työllistymistä edistäviä kasvupalveluita sekä valinnan vapauden piiriin kuuluvia sote -palveluita asiakassetelin ja tai henkilökohtaisen budjetin avulla. Saura-säätiön rinnalla toimivan Osuuskunta Uurton puolestaan tarjoaa työelämälähtöisiä koulutusmahdollisuuksia ja tuettuja työn tekemisen tilaisuuksia niille henkilöille, jotka eivät säätiön palveluiden jatkumoksi työllisty avoimille työmarkkinoille.

Kuvio 4. Visio Saura-säätiön ja Osuuskunta Uurton palveluista 2025

Säätiön strategian laadinta edellyttää kaupungin strategisia linjauksia työhön kuntoutuksen ja työllisyyden edistämisen palvelukokonaisuudesta. Nykyiset palvelut tuotetaan hajautetulla mallilla, jossa on päällekkäisiä toimijoita ja palveluita. Vuonna 2019 kaupungin työllisyysyksikön asiakasmäärä tulee vähenemään noin 100 työttömällä, kun alueellinen työllisyyskokeilu -hanke on näillä näkymin päättymässä vuoden vaihteessa. Vähentyvien palvelutarvitsijoiden johdosta säätiön ei ole jatkossa enää järkevää tuottaa ja resursoida tiloja ja henkilöstöä sopimuksen mukaisesti sekä samanaikaisesti kilpailla asiakkaista kaupungin päällekkäisiä palveluita tuottavien yksikköjen kanssa. Toisaalta säätiötä ei voida ylläpitää pääosin hanke- ja avustusrahoituksen turvin, mikäli säätiön sääntöjen määrittelemälle tarkoitukselle ei ole enää kaupungin sisällä tarvetta eli säätiön perustehtävä hoidetaan jatkossa kaupungin sisäisin palveluin.

Saura-säätiön kustannustehokkaan toiminnan turvaamiseksi tarvitaan poliittinen päätös siitä, miten hyvinvointia tukeva, työhön kuntouttava, osaamista kehittävä ja työllisyyttä edistävä palvelukokonaisuus halutaan jatkossa tuottaa; kaupungin omana toimintana vai säätiön kautta? Samanaikaisesti on myös pohdittava, mikäli sote- ja maakuntauudistus toteutuu, niin mikä on kaupungin oma taloudellinen intressi panostaa työllisyyden palveluiden tuottamiseen jatkossa?